

1. čtení: 2 Kr 5, 1-4. 9-15

3. čtení (poslání): G 5, 13-14

2. čtení (základ kázání): Dt 8, 1-3

Bedlivě dodržujte každý příkaz, který ti dnes přikazuji, abyste zůstali naživu, rozmnožili se a obsadili zemi, kterou přísežně přislíbil Hospodin vašim otcům. Připomínej si celou tu cestu, kterou tě Hospodin, tvůj Bůh, vodil po čtyřicet let na poušti, aby tě pokořil, vyzkoušel a poznal, co je v tvém srdci, zda budeš dbát na jeho přikázání, či nikoli. Pokořoval tě a nechával tě hladovět, potom ti dával jíst mannu, kterou jsi neznal a kterou neznali ani tvoji otcové. Tak ti dával poznat, že člověk nežije pouze chlebem, ale že člověk žije vším, co vychází z Hospodinových úst.

Bedlivě dodržujte každý příkaz, tedy buďte poslušní, dělejte, co jsem vám přikázal. Ale ne proto, že je to vůle našeho Pána jen tak proto, že chce, ale proto, aby vám – vlastně také už i nám, protože patříme do stejné řady Božích svědků – aby také nám bylo dobře. Což neznamená, že jiným by dobře být nemělo.

Vždyť dobře bylo i Aramejskému, tedy neizraelskému, Námánovi. I když byl v Izraeli cizí, udělal, co mu řekl prorok Elíša a byl uzdraven. Bylo mu dobře, protože Bůh se smiloval a ukázal mu cestu k přijetí té milosti. On nejdřív nechtěl, stavěl se proti, ale pak se nechal přesvědčit. Dokonce lidmi z vlastního doprovodu, ti o tom sotva mohli vědět víc než on. Přijal poslušnost, dodržel příkaz, který pro sebe v tu chvíli dostal, a byl uzdraven. Nebyl původně vyvoleným, ale přijal příkaz a dostal očištění a nový život tak, jako by vyvoleným byl. Nikdo od něho za to nic nechtěl, on sám z vlastní vůle a vlastními slovy vyznal, že není jiného Boha, než v Izraeli. Prošel tedy zkouškou (i když s pomocí svých služebníků).

Bůh vodil Izraele po poušti čtyřicet let, aby je zkoušel a poznal, jací vlastně jsou. Co nesou ve svém srdci. Jak budou jednat, když mají hlad, nebo jak se postaví k maně dostávané zadarmo? Vlastně je také učil a cvičil – jak jinak člověk pozná co je správné, než když si to vyzkouší. To se nestane každému, ale Izraelci si těch zkušeností užili vrchovatě. Mnozí se dokonce i poučili.

Z té zkušenosti ovšem nejsme vyloučeni. Také i my, oddělení dlouhými věky, vírou vstupujeme do skutečností popsanych v Písmu. Víme, že Izrael byl vysvobozen svým Pánem z otroctví a my sami vnímáme, že jsme, nebo můžeme být vysvobozováni z mnohých svých vlastních zajetí, pastí, hladu v poušti, nebo nejistotě, jak volit další cestu. Jak se postavit k tomu, co nás potkává.

Abychom zůstali naživu, rozmnožili se a obsadili zemi, kterou Hospodin přísežně zaslíbil dávným otcům, je třeba, abychom bedlivě dodržovali každý příkaz, který jsme od Boha dostali. Protože jsme jako stoupenci Ježíše Krista, Syna Božího, také byli vyvoleni, přizváni a z Boží milosti připojeni k těm původně vyvoleným.

Ale oni jsou teď na cestě pouští. Mají za sebou otroctví a kruté bezpráví, ale mnozí také hrnce s masem a zeleninou, po kterých se leckomu zasteskne. Ano, v poušti trpěli také nouzí, ale ne vždy. Dostali křepelky, když toužili po mase – nebylo to ovšem pro všechny dobré, mnozí pak zahynuli, protože žádali a brali s chtivostí. Skromným a Bohu vděčným to mohlo posloužit k dobrému. Bůh zkoušel jejich srdce – ale asi ne, aby zjistil, co tam je, spíše aby je vzdělával a cvičil k dobrému. Každý ve zkoušce neobstál, jak také čteme, „byla poušť poseta jejich těly“. Ale jiní došli, a i když třeba sami nevstoupili, dovedli své děti.

Manu ale dostávali všichni každý den, nemuseli pro to nic zvláštního dělat, jenom sbírat. Byli vychovávaní a učeni, jak být vděční a sloužit Hospodinu jak v dostatku, tak i v nouzi. To vůbec nebylo zbytečné. Měli poznat Boží moc a lásku, měli poznat, co jim samým prospívá a co jim škodí, měli zjistit, že člověk není živ jenom chlebem, i když chléb dostává a jí. Nesmí se jednat chamtivě, co je navíc, to se zkaží. Pochtivě a poslušně přijaté dává užitek. To vše je zkouška, poučení a nakonec také vysvědčení pro ty, kdo to tak pochopili, přijali a jednají.

Prospívá ovšem, jak víme, plnit Boží přikázání. Protože vedou k životu. Poslechnout pak je spolehnout se na Boží slovo. To není tak samozřejmé, jak by to mohlo znít na první poslech. Spolehnout na Boží příkaz a snažit se ho plnit není otroctví, ale výsada. Výsada těch, kdo jsou vyvoleni k bohoslužbě všedního dne. Svobodně plníme, k čemu nás Pán vede, protože to dělat chceme. Je to dobré a správné. Taková poslušnost ani neomezuje lidskou svobodu (na níž jsou mnozí hodně hákliví), naopak otvírá svobodu mnohým jiným. A protože svoboda je nedělitelná – můžeme ji mít společně, nebo ji nemáme vůbec, pak poslušnost Bohu je výzvou k svobodě jiným i nám samým. Poslušnost Bohu není otrocká, ale svobodné rozhodnutí k víře a lásce. Vždyť pro nás přikázání znamená milovat Boha jak jen můžeme a bližního jako sebe samé. Milovat nelze na povel, láska je svobodná.

V závěru textu kázání zní slovo: Člověk nežije pouze chlebem, ale člověk žije vším, co vychází z Hospodinových úst. To je Boží Slovo, které zaznělo na počátku, také Slovo našeho Pána Ježíše, které zní v lidském životě vždy znovu a znovu. Naslouchejme a důvěřujme. Duch svatý nemlčí ani dnes.

Hospodine, náš Pane, chceme přijímat a plnit tvou vůli, ať je jakákoli. Dávej nám k tomu srdce otevřené a ochotnou mysl, abychom skutečně žili z tvého Slova a ne jenom ze svého.

Amen